

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

UNSKO-SANSKOG KANTONA

za 2017.godinu

Broj: 01-02-07-14-2-3-1382-6/17

Sarajevo, septembar 2018. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	11
6.1.1	Prihodi i primici	11
6.1.1.1	Prihodi od koncesija	11
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	12
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	12
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	13
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	15
6.1.2.4	Kapitalni transferi	16
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	17
6.1.2.6	Tekuća rezerva	17
6.1.3	Finansijski rezultat.....	18
6.2	BILANS STANJA.....	19
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	19
6.2.1.1	Novčana sredstva	19
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	19
6.2.2	Stalna sredstva	20
6.2.3	Dugoročni plasmani.....	20
6.2.4	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	20
6.2.5	Dugoročne obaveze i razgraničenja	21
6.2.6	Popis sredstava i obaveza.....	21
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	22
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	22
8.	JAVNE NABAVKE	23
9.	SUDSKI SPOROVI.....	26
10.	KOMENTAR	26
IV	PRILOG KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	27
	<i>Konsolidovani godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu</i>	<i>28</i>
	<i>Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2017. godine.....</i>	<i>31</i>
	<i>Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima Period izvještavanja od 1.1. do 31.12.2017. godine.....</i>	<i>32</i>

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Unsko-sanskog kantona za 2017. godinu** koji obuhvataju: Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i Analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Unsko-sanskog kantona** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, koji je definisan Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Unsko-sanskog kantona** ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor takođe ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje:

1. **Pravosnažne presude i izvršna sudska rješenja u ukupnom iznosu od 75.574.201 KM, nisu evidentirani na bilansne pozicije u izvještajnim periodima na koje se odnose, već se vode vanbilansno, što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, zbog čega su podcijenjeni rashodi i finansijski rezultati pripadajućih obračunskih perioda, kao i ukupno iskazane obaveze i višak rashoda nad prihodima (tačke: 6.1.3, 6.2.4, i 7. Izvještaja).**

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavke opisane u Osnovi za negativno mišljenje, konsolidovani finansijski izvještaji **Unsko-sanskog kantona** ne prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na dan 31.12.2017. godine, izvršenje budžeta i novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u konsolidovanim finansijskim izvještajima **Unsko-sanskog kantona za 2017. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Unsko-sanskog kantona** je takođe odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Unsko-sanskog kantona** za 2017. godinu prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom:

1. Nisu poštovane odredbe člana 6. Zakona o budžetima u FBiH kojima je propisana obaveza uravnoteženja budžeta tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke, kao i člana 43. kojima je propisana obaveza planiranja i ostvarenja tekućeg suficita za pokriće deficita iz ranijih godina (tačke: 5. i 6.1 Izvještaja);
2. Nije proveden cjelovit popis sredstava, obaveza i potraživanja, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno odredbama članova 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka: 6.2.6 Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima **Unsko-sanskog kantona za 2017. godinu** u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 10.09.2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Budžet Unsko-sanskog kantona za 2017. godinu;
- Zakon o izvršavanju Budžeta Unsko-sanskog kantona za 2017. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima u organima državne službe Unsko-sanskog kantona;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Unsko-sanskog kantona;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o koncesijama;
- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Unsko-sanski kanton (u daljem tekstu: Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH¹, Zakonom o federalnim jedinicama² i Ustavom Kantona³. Kanton ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom FBiH izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu utvrđene kao zajedničke nadležnosti Federacije i Kantona. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Skupština) i Vlade Unsko-sanskog Kantona (u daljem tekstu: Vlada).

Kanton je nadležan za: uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga, koje će imati jedinstvene federalne uniforme s kantonalnim oznakama, utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja, utvrđivanje i provođenje kulturne politike, utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata, utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi, donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje, donošenje propisa o unapređivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti, donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti, utvrđivanje politike u vezi s osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihova rada i izgradnje, provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite, stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa, finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima, obavljanje i drugih ovlaštenja utvrđenih Ustavom i zakonom Federacije i Kantona.

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština, a izvršnu Vlada, koju čine Premijer i devet ministara.

Kanton u svom sastavu ima osam općina: Bihać, Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac, Bužim, Cazin, Ključ, Sanski Most i Velika Kladuša.

Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, zavodi, uprave i ustanove u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rukovođenja kao i druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje. Kantonalnim ministarstvima rukovode ministri, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa, utvrđuju se Budžetom Kantona, koji na prijedlog Vlade donosi Skupština. Iz Budžeta Kantona finansira se 109 korisnika od čega je devet ministarstava, 47 osnovnih škola, 22 srednje škole, devet pravosudnih institucija, jedna institucija visokog obrazovanja Univerzitet u Bihaću, šest institucija kulture i 14 ostalih korisnika.

Budžetom za 2017. godinu planirano je 5.646 uposlenih. Na dan 31.12.2017. godine u organima i institucijama koje se finansiraju iz Budžeta Kantona bilo je 5.622 uposlenih (osnovno obrazovanje 2.340, srednje obrazovanje 1.127, Ministarstvo unutrašnjih poslova 1.014, ostala ministarstva, službe, uprave i zavodi 491, pravosudne institucije 421 i visoko obrazovanje 229).

Sjedište Vlade je u Bihaću, ulica Alije Đerzeleza broj 6.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su **Konsolidovani finansijski izvještaji Unsko-sanskog kantona za 2017. godinu** i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 1/94

² „Sl. novine FBiH“, br. 9/96

³ „Sl. list USK“, br. 1/95

da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, s prekidima u periodu od novembra 2017. godine do juna 2018. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH je izvršio finansijsku reviziju Unsko-sanskog kantona za 2015. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Kanton je postupio u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom smo konstatovali da su poduzete odgovarajuće mjere u skladu sa planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je sa korisnicima prirodnih bogatstava zaključilo koncesijske ugovore kojima su regulisani međusobna prava i obaveze, vrši se obračun koncesione naknade, te se potraživanja knjigovodstveno evidentiraju;
- 2) Poduzete su zakonom predviđene mjere kako bi se potraživanja od koncesija i naplatila, a sve u cilju zaštite prirodnih bogatstava kao javnog dobra;
- 3) Uredbom o vrsti vlastitih prihoda i načinu i rokovima raspodjele se kao vlastiti prihod priznaju isključivo prihodi ostvareni na tržištu;
- 4) Sredstva za reprezentaciju se koriste na način propisan Uredbom o poklonima, uslovima i načinu korištenja reprezentacije;
- 5) Naknade troškova uposlenih se iskazuju u izvještajnom periodu na koji se odnosi u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;
- 6) Osigurana je kontrola korištenja službenih vozila u službene svrhe za budžetske korisnike i praćenje potrošnje goriva za službena vozila, u cilju racionalizacije troškova i adekvatne kontrole upotrebe službenih vozila;
- 7) Transferi za socijalna davanja su dovoljno planirani i iskazani u izvještajnom periodu na koji se i odnose;
- 8) Ministarstvo za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida je osiguralo nadzor nad utroškom doznačenih transfera;
- 9) Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je potraživanja starija od šest mjeseci knjigovodstveno evidentiralo na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa kantonalnim Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Odluke o utvrđivanju osnovica za obračun plaća sadrže jasno utvrđene iznose osnovica, međutim iste se ne donose blagovremeno;
- 2) Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je tek u 2017. godini utvrdilo kriterije za raspodjelu namjenskih sredstava od vodnih naknada po prioritetima;
- 3) Nije izvršena korekcija knjigovodstvenih evidencija stanova, ali je izvršeno uknjižavanje stanova koji su obnovljeni donatorskim sredstvima;

- 4) Ugovorni organi su blagovremeno započeli aktivnosti na realizaciji planiranih nabavki, međutim zbog žalbi ponuđača i ponovnog pokretanja postupaka iste nisu na vrijeme okončane.

Nerealizovane preporuke

1. Ministarstvo finansija treba da uspostavi internu revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
2. Radi uspostavljanja sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima svi budžetski korisnici treba da donesu Pravilnike o internim kontrolama i da vrše dosljednu primjenu istih;
3. Kod izrade, donošenja i izvršenja budžeta, te izvještavanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu u FBiH;
4. Planiranje budžetskih sredstava vršiti na osnovu ostvarivih prihoda i primitaka, a u slučaju neostvarivanja i smanjenja prihoda i primitaka blagovremeno poduzeti privremene mjere radi uravnoteženja budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;
5. U skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona preuzimati obaveze na teret budžeta tekuće godine samo do odobrenih iznosa, odnosno u okviru iznosa alociranog za tog budžetskog korisnika;
6. Vlada Kantona treba da donese Odluku o namjeni korištenja sredstava prikupljenih po osnovu koncesija koja pripadaju Kantonu, na osnovu usaglašenih prijedloga ministarstva u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama Kantona;
7. Angažovanje stalno uposlenih za rad preko utvrđene nastavne norme kod Univerziteta vršiti u skladu sa utvrđenim Standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona, kao i odlukama Vlade;
8. Rashode i izdatke po osnovu angažovanja spoljnih saradnika kod JU Univerzitet i Islamski pedagoški fakultet priznati u izvještajnom periodu na koji se odnosi u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;
9. Preispitati opravdanost isplate naknade za rad u komisijama uposlenicima organa uprave za obavljanje poslova iz nadležnosti istih u cilju racionalizacije rashoda;
10. Utvrditi kriterije za korištenje sredstava tekuće rezerve kako je propisano odredbama Zakona o budžetima u FBiH i iste koristiti u skladu sa zakonskim propisima;
11. Računovodstvo budžeta zasnivati na računovodstvenim principima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, blagovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te na međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor kako je propisano Zakonom o budžetima u FBiH;
12. Osigurati priznavanje rashoda i izdataka na osnovu nastanka obaveze u izvještajnom periodu na koji se odnose u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
13. Prikupljena namjenska sredstva vratiti na namjenske podračune kako bi ista bila raspoloživa za korištenje u namjenu za koju su i predviđena, te ista koristiti u skladu sa zakonskim propisima;
14. Potrebno je u bilješkama obrazložiti pojedinačna stanja sumnjivih i spornih potraživanja, te planirati aktivnosti i način rješavanja istih u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;
15. Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta treba vršiti obračun amortizacije na iskazana stalna sredstva u upotrebi u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za kantonalne budžetske korisnike i trezor;
16. Na datum bilansa izvršiti usklađivanje stanje sredstava na namjenskim podračunima i osigurati pouzdanu pomoćnu evidenciju za evidentiranje neutrošenih sredstva na razgraničene prihode;
17. Svi budžetski korisnici obavezni su godišnjim popisom za sve utvrđene razlike dati konkretne i osnovane prijedloge, te u potpunosti izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i vlastitim internim aktima;

18. Procjenjivanje bilansnih pozicija svi budžetski korisnici treba da vrše u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Nije vršeno usklađivanje Programa utroška transfera vodnih naknada, s obzirom da Izmjenama i dopunama Budžeta Unsko-sanskog kantona za 2017. godinu nije mijenjan iznos odobrenog transfera.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola, za šta su odgovorne rukovodne strukture Kantona i svi budžetski korisnici. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom smo izvršili ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na Vladi Kantona i rukovodiocima budžetskih korisnika, a osnova funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja i kontrolnih aktivnosti. Svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova odgovorni su za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti. Također, isti su odgovorni za uspostavljanje i održavanje sistema upravne i računovodstvene kontrole nad odobrenim finansijskim planovima, naplatama prihoda i primitaka i budžetskim izdacima i isplatama.

Ministarstvo finansija Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija) je donijelo Računovodstvene politike za kantonalne budžetske korisnike i trezor. Budžetski korisnici su donijeli pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji definiraju organizaciju, opis poslova, sistem rada i rukovođenja u važnijim procesima rada. Samo je određeni broj budžetskih korisnika donio pravilnike o internim kontrolama, u skladu sa članom 86. Zakona o budžetima u FBiH, ali u istim nisu izvršene procjene rizika za poslovne procese koji mogu dovesti do neželjenih učinaka u poslovanju budžetskih korisnika.

Naši nalazi, vezano za sistem internih kontrola ukazuju da je sistem internih kontrola nezadovoljavajući kod planiranja i izvršavanja Budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja. u dijelu nepoštivanja propisanih rokova, stvaranje obaveza iznad budžetom odobrenih sredstava, neiskazivanja obaveza u trenutku njihovog nastanka. Dio tekućih i kapitalnih transfera nije realiziran na transparentan način uz primjenu jasnih i mjerljivih kriterija. Pojedini budžetski korisnici nisu izvršili cjelovit popis imovine, obaveza i potraživanja, te time nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o javnim nabavkama u dijelu primjene propisanog postupka nabavke i pravilnog sačinjavanja tenderske dokumentacije, zbog čega ne možemo potvrditi da su robe, usluge i radovi nabavljeni od dobavljača koji su ponudili najbolje uslove za ugovorni organ. Preknjižavanje redovnih potraživanja na poziciju sumnjivih i spornih nije izvršeno u skladu sa Računovodstvenim politikama za kantonalne budžetske korisnike i trezor, što je imalo za posljedicu pogrešno iskazivanje istih u finansijskim izvještajima.

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Budžetski korisnici nisu uspostavili sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako je to naloženo odredbama članova 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članovima 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. U skladu sa članom 15. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH

Ministarstvo finansija (koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu) je sačinilo Konsolidovani izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola i isti je 07.06.2018. godine dostavilo Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija. U prilogu spomenutog izvještaja su bili godišnji izvještaji o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola za tri budžetskih korisnika, dva zavoda, dva grada i dvije općine

S obzirom da Konsolidovani izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola predstavlja objedinjene izvještaje samo za devet korisnika javnih sredstava, provedenom revizijom utvrdili smo da su isti nepotpuni i ne prikazuju stvarno stanje u provedbi sistema unutarnjih finansijskih kontrola u Kantonu. Također, nije poštovan krajnji rok od 31.03. za dostavljanje Konsolidovanih izvještaja Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija.

Preporuke:

- **Uspostaviti sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako je to predviđeno odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**
- **Dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u dijelu sačinjavanja godišnjeg izvještaja o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola, te dostavljanja istog Ministarstvu finansija radi konsolidacije.**
- **Konsolidovani izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole dostavljati u zakonom definisanim rokovima Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija.**

Fiskalna odgovornost

Rukovodioci budžetskih korisnika su sačinili i dostavili Ministarstvu finansija izjave o fiskalnoj odgovornosti, kojima su potvrdili spremnost za zakonito i namjensko korištenje sredstava i uspostavu učinkovitog i uspješnog funkcioniranja sistema finansijskog upravljanja i kontrola u okviru budžetom odobrenih sredstava, kako je to predviđeno članom 44. Zakona o budžetu u FBiH.

Interna revizija

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija, koji je donesen u decembru 2012. godine, izmjene i dopune istog u januaru 2016. godine, kao osnovna organizaciona jedinica predviđen je Sektor za internu reviziju sa osam zaposlenih (šef sektora, šest stručnih savjetnika za internu reviziju, viši referent za administrativno tehničke poslove). Centralna harmonizacijska jedinica Federalnog ministarstva finansija je dala Mišljenje da je isti u potpunosti usklađen sa važećom regulativom za oblast interne revizije u javnom sektoru u FBiH.

Međutim, ni u 2017. godini nije izvršeno raspoređivanje zaposlenika u ovaj Sektor, tako da u u ovom Kantonu nije uspostavljena interna revizija u skladu sa članom 8. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **U skladu sa odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH izvršiti raspored uposlenika u Sektor za internu reviziju.**

Prevenција korupcije

Vlada je 12.11.2015. godine imenovala Radno tijelo Vlade Unsko-sanskog kantona za borbu protiv korupcije, a 01.06.2017. godine usvojila Strategiju za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona 2017.-2019. godine i Akcioni plan za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona 2017.-2019. godine. Prema podacima iz Informacije Radnog tijela Vlade Unsko-sanskog kantona za borbu protiv korupcije od 21.02.2018. godine, dostavljenoj Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, od strane institucija i upravnih organa na području Unsko-sanskog kantona je imenovano devet kontakt tački (koordinatora) za borbu protiv korupcije, ali niti jedna nije donijela vlastiti plan borbe protiv korupcije.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

S obzirom da Budžet Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Budžet) nije usvojen u zakonom predviđenom roku, finansiranje za period januar – mart 2017. godine, obavljalo se na osnovu Odluke o privremenom finansiranju najviše u iznosu 49.791.191 KM, koju je Skupština donijela 27.12.2016. godine. Budžet za 2017. godinu je usvojen od strane Skupštine 31.03.2017. godine u iznosu 218.921.597 KM. Struktura prihodovne strane Budžeta su prihodi 196.995.644 KM, primici 100.000 KM i finansiranje 21.825.953 KM, a rashodovne strane: rashodi 194.149.813 KM, izdaci 8.794.136 KM, finansiranje 7.977.648 KM, te pokriće viška rashoda nad prihodima 8.000.000 KM. Izmjenama i dopunama budžeta za 2017. godinu, od 22.12.2017. godine, planiran je Budžet u iznosu 219.400.917 KM, a njegova struktura je prihodi 199.996.336 KM, primici 100.000 KM i finansiranje 19.304.581 KM, dok su rashodi 197.654.465 KM, izdaci 5.946.362 KM, finansiranje 7.800.000 KM, te pokriće viška rashoda nad prihodima u iznosu 8.000.000 KM.

Provedenom revizijom utvrdili smo da se kod planiranja i donošenja budžeta, kao i budžetskog izvještavanja nije pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH s obzirom da:

- Nisu poštivani propisani rokovi prilikom izrade Smjernica ekonomske i fiskalne politike, dostave zahtjeva budžetskih korisnika i Prijedloga budžeta za 2017. godinu;
- Budžet za 2017. godinu, kao i njegove izmjene i dopune nisu bili uravnoteženi, s obzirom da je u istim bilo planirano pokriće rashoda i izdataka djelom dugoročnim zaduženjem, iako Federalno ministarstvo finansija nije dalo pozitivno mišljenje u Procjeni kreditne sposobnosti od 13.06.2016. godine, s obzirom da bi sredstva za servisiranje duga premašivala zakonom definiranih 10% ostvarenih prihoda u prethodnoj godini;
- Rebalansom budžeta, od 22.12.2017. godine, nisu uzete u obzir stvarne potrebe budžetskih korisnika, što se manifestiralo potrebom za donošenje odluka o preraspodjeli sredstava. Nakon usvajanja Rebalansa budžeta, odlukama Ministarstva finansija su odobrene preraspodjele unutar budžetskih korisnika u iznosu 212.872 KM, dok su odlukama Vlade odobrene preraspodjele sredstava između budžetskih korisnika u iznosu 439.370 KM;
- Konsolidovani finansijski izvještaji nisu sačinjeni i u zakonom predviđenom roku predati nadležnoj Finansijsko-informatičkoj agenciji;
- Određeni budžetski korisnici nisu sačinjavali i dostavljali Ministarstvu finansija Obrazac 9. Izvještaj o namjenskom utrošku transfera.

Godišnji konsolidovani finansijski izvještaji za 2017. godinu i Izvještaj o izvršenju Budžeta Kantona za period 01.01. do 31.12.2017. godine su sačinjeni od strane Ministarstva finansija, te potpisani i ovjereni od strane ovlaštenih osoba. Izvještaj o izvršenju Budžeta Kantona je 06.04.2018. godine usvojen od strane Vlade, te u skladu sa članom 96. Zakona o budžetima u FBiH proslijeđen Skupštini na usvajanje. Do okončanja revizije Izvještaj o izvršenju Budžeta Kantona za period 01.01. do 31.12.2017. godine nije usvojen od strane Skupštine.

Preporuka:

- ***U pripremi, donošenju budžeta i budžetskom izvještavanju dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu u FBiH.***

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi i primici u iznosu 184.091.457 KM, što je u odnosu na planiranih 219.400.917 KM manje 35.309.460 KM, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 2.701.255 KM. Rashodi i izdaci su iskazani u iznosu 193.735.645 KM, što u odnosu na planiranih 211.400.917 KM predstavlja ostvarenje od 91,64%. Rashodi su iskazani u iznosu 184.331.326 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava 2.478.527 KM, dok su izdaci za otplatu dugova iskazani u iznosu 6.925.792 KM.

Provedenom revizijom utvrdili smo da se kod izvršenja Budžeta nije pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta Unsko-sanskog Kantona za 2017. godinu (u daljem tekstu – Zakon o izvršavanju Budžeta za 2017. godinu) iz sljedećih razloga:

- Pojedini budžetski korisnici se nisu pridržavali utvrđenih ograničenja u Posebnom dijelu Budžeta, što je imalo za posljedicu ostvarenje značajnog prekoračenja u odnosu na odobreni Budžet;
- Rashodi i izdaci nisu priznavani u trenutku njihova nastanka s obzirom da su, prema podacima Ministarstva finansija, na teret Budžeta za 2017. godinu prenijete obaveze iz 2016. godine u iznosu 1.807.342 KM, a na teret Budžeta za 2018. godinu prenijete obaveze iz 2017. godine u iznosu 951.562 KM;
- Zbog neusklađenosti priliva sredstava u odnosu na planirane, Vlada je na prijedlog Ministarstva finansija 04.10.2017. godine donijela Odluku o privremenim mjerama za uravnoteženje Budžeta Unsko-sanskog Kantona, ali ista nije proizvela željene učinke;
- Usvojenim Izmjenama i dopunama budžeta nije se nastojalo ostvariti njegovo uravnoteženje uslijed neostvarenja prihoda u skladu sa planom, već je istim izvršeno pokrivanje ostvarenog prekoračenja u odnosu na odobreni Budžet.

Preporuka:

- ***U skladu sa odredbama člana 6. Zakona o budžetima u FBiH preuzimati obaveze na teret budžeta samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu budžeta.***

6.1.1 Prihodi i primici

U konsolidovanim godišnjim finansijskim izvještajima i u Izvještaju o izvršenju budžeta za 2017. godinu ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu 184.055.879 KM i u odnosu na planiranih 199.996.336 KM, manji su za 15.940.457 KM ili 7,97%. Primici od prodaje stalnih sredstava su iskazani u iznosu 5.013 KM i u odnosu na planiranih 100.000 KM manji su za 94.987 KM. Primici od finansijske imovine su iskazani u iznosu 30.566 KM i u odnosu na planiranih 1.350.000 KM manji su za 1.319.435 KM ili 97,74%. Nije bilo primitaka od zaduženja, iako su isti bili planirani u iznosu 17.954.581 KM.

Ostvareni prihodi se odnose na prihode od poreza 158.365.241 KM, neporezne prihode 21.412.139 KM i primljene transfere i donacije u iznosu 4.278.499 KM.

6.1.1.1 Prihodi od koncesija

Prihodi od koncesija iskazani su u iznosu od 265.940 KM, dok je prema podacima Raspodjele javnih prihoda na korisnike (B2 obrada) općinama na čijem se području nalaze predmeti koncesija doznačeno 384.419 KM, s obzirom da je Zakonom o koncesijama predviđena raspodjela ovih prihoda u omjeru Kanton 40% općine 60%.

Prema podacima iz Izvještaja o radu Komisije za koncesije za 2017. godinu u revidiranoj godini je bio aktivan 51 koncesijski ugovor i to 41 ugovor za eksploataciju mineralnih sirovina iz nadležnosti Ministarstva privrede, pet ugovora za korištenje poljoprivrednog zemljišta i pet ugovora za korištenje voda iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Za pet korisnika koncesije,

iako imaju važeće ugovore, nisu ispostavljane fakture, s obzirom da isti nisu obavljali ugovorom definisanu djelatnost.

U skladu sa Instrukcijom o evidentiranju potraživanja od koncesionara po zaključenim koncesijskim ugovorima u Glavnu knjigu trezora, koju je donijelo Ministarstvo finansija, resorna ministarstva ispostavljaju fakture korisnicima na cjelokupan iznos, s tim da se posebno iskazuju kantonalna, odnosno općinska potraživanja, a u knjigovodstvenim evidencijama se iskazuju samo potraživanja koja se odnose na Kanton. Prema raspoloživim podacima u 2017. godini je fakturisano 564.186 KM za korištenje mineralnih sirovina, 62.905 KM za korištenje poljoprivrednog zemljišta i 61.562 KM za korištenje vode, a naplaćeno je 516.038 KM za mineralne sirovine, 42.202 KM za poljoprivredno zemljište i 61.562 KM za korištenje voda. Iz naprijed navedenog je vidljivo da 67.851 KM fakturiranih koncesijskih naknada iz 2017. godine nije naplaćeno.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama iz 2013. godine je izmijenjena odredba da se prihodi ostvareni od koncesija za eksploataciju mineralnih sirovina koriste za geološka istraživanja i eksploataciju nemetalnih mineralnih sirovina na području Kantona, odnosno za unapređenje i zaštitu okoliša, programe razvoja, rekultivaciju devastiranih površina od posljedica eksploatacije mineralnih sirovina i finansiranje geoloških istraživanja. Prema spomenutoj izmjeni „Vlada donosi Odluku o namjeni korištenja sredstava prikupljenih po osnovu dodjele koncesija koja pripadaju Kantonu, na osnovu usaglašenih prijedloga resornih ministarstava“. Međutim, navedena odluka nije donesena, te su se prikupljene koncesijske naknade i u 2017. godini koristile kao javni prihod.

Preporuka:

- ***Vlada Kantona treba donijeti Odluku o namjeni korištenja sredstava koncesijskih naknada, na osnovu usaglašenih prijedloga ministarstava, u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama.***

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U finansijskim izvještajima, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu 193.735.645 KM, a odnose se na plaće i naknade troškova uposlenih 124.820.416 KM, tekuće transfere 27.083.681 KM, izdatke za materijal i usluge 17.035.598 KM, doprinose poslodavca 12.903.616 KM, izdatke za otplatu dugova 6.925.792 KM, izdatke za nabavku stalnih sredstava 2.478.527 KM, izdatke za kamate 1.475.655 KM i kapitalne transfere 1.012.360 KM.

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća u 2017. godini su iznosile 110.323.746 KM i iste čine 56,95% ukupnih rashoda i izdataka Kantona.

Obračun plaća i naknada vrši se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Unsko-sanskog kantona⁴, Zakonom o plaćama i ostalim naknadama sudija i tužilaca u FBiH⁵, Odlukom Vlade Unsko-sanskog kantona o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaću policijskih službenika u Ministarstvu unutrašnjih poslova⁶ i Kolektivnim ugovorom za uposlenike Ministarstva unutrašnjih poslova USK⁷.

Vlada je osnovicu za obračun plaće u 2017. godini utvrđivala tromjesečno na osnovu posebno donesenih odluka. Osnovica za obračun plaće u toku 2017. godine za budžetske korisnike na koje se odnosi Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Unsko-sanskog kantona je iznosila 302 KM, za policijske službenike 280 KM, za zaposlene u Javnim ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja 315 KM, za zaposlene u JU „Socijalno-pedagoška životna zajednica“ 330 KM, za zaposlene u JU „Pedagoški zavod Unsko-sanskog kantona“ 405,44 KM, za zaposlene u ostalim ustanovama kulture 477,01 KM i za zaposlene u Univerzitetu u Bihaću 496,20 KM. Osnovice za obračun plaće nisu donesene blagovremeno

⁴ „Sl. glasnik USK“, br. 11/15

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 72/05, 22/09 i 55/13

⁶ „Sl. glasnik USK“, br. 4/14

⁷ „Sl. glasnik USK“, br. 19/16

jer su odluke donesene nakon isteka mjeseca za koji se vrši obračun (npr. odluka donesena u februaru za period januar-mart i tako za svaki kvartal).

Neto primanja u 2017. godini (bez minulog rada) predsjedavajućeg zakonodavnog tijela (sa položajnim dodatkom ali bez skupštinskih naknada) i premijera (sa položajnim dodatkom) iznosila su 3.427 KM, zastupnika 2.728 KM (tokom godine u prosjeku je bilo osam profesionaliziranih zastupnika) i ministara 3.147 KM. Najveća neto plaća iznosila je 3.758 KM (predsjednik Kantonalnog suda i Glavni tužilac), a najniža neto plaća je iznosila 588 KM.

Imajući u vidu da je primjena Kolektivnog ugovora za visoko obrazovanje i znanost Unsko – sanskog kantona prestala na osnovu odredbi člana 182. novog Zakona o radu iz 2016. godine jer nije izvršeno usklađivanje istog, konstatovali smo da Univerzitet nema pravno važeći akt na osnovu kojeg se vrši obračun plaća i naknada plaća, što nije u skladu članom 118. Zakona o radu i ostalim pozitivnim zakonskim propisima.

Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je nastavnicima - rukovodnom osoblju, kao i ostalom nastavnom osoblju, u skladu sa Standardima i normativima, data mogućnost da koriste prekonormne sate u maksimalnom iznosu od dodatnih 6 sati sedmično (90 sati po semestru). Zbog navedenog, rukovodnom osoblju su redovna primanja za optimalno opterećenje u nastavi (norma za obračun plate 15, 30, 45, 60 sati po semestru) uvećavana za prekonormni rad sa opterećenjima i do maksimalno dozvoljenih 90 sati po semestru (do 4.050 KM neto). Utvrdili smo da dodjeljivanje prekonormnih sati raspodjeljuju Vijeća fakulteta, bez posebnih pisanih procedura o načinu izbora nastavnika, kao i da Rješenja o prekonormnim satima donosi dekan (na koja saglasnost daje Ministarstvo). Detaljnije je obrazloženo u Izvještaju o finansijskoj reviziji Univerziteta u Bihaću u kojem su date i odgovarajuće preporuke.

Naknade plaća za **prekovremeni rad** iskazane su u iznosu od 403.918 KM. Ovi izdaci su najznačajniji kod institucija visokog obrazovanja (Univerzitet u Bihaću 262.094 KM i JU Islamski pedagoški fakultet 16.295 KM), zatim institucija osnovnog obrazovanja 68.634 KM i srednjeg obrazovanja 45.573 KM, a u najvećem dijelu se odnose na rad preko utvrđene norme nastavnog kadra.

Ukupno ostvarene **naknade troškova zaposlenih** ostvarene su u iznosu od 14.496.670 KM, a odnose se na naknade za topli obrok 8.986.011 KM, regres 2.305.504 KM, prevoz 1.618.985 KM, otpremnine za odlazak u penziju 721.267 KM, pomoć u slučaju smrti 650.675 KM, pomoć u slučaju teže invalidnosti i ostalih bolesti 214.228 KM.

Isplate naknada su vršene su u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Unsko-sanskog kantona i podzakonskim aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge su iskazani u iznosu 17.035.598 KM, a struktura spomenutih izdataka je: ugovorene i druge posebne usluge 5.862.856 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge 2.853.782 KM nabavka materijala i sitnog inventara 2.627.639 KM, izdaci za energiju 2.598.252 KM, izdaci za prevoz i gorivo 1.824.003 KM, izdaci za tekuće održavanje 568.292 KM, unajmljivanje imovine 360.168 KM, putni troškovi 257.535 KM i izdaci za osiguranje i bankarske usluge 83.071 KM.

U okviru **ugovorenih usluga** najznačajniji su izdaci za samostalne djelatnosti 1.791.227 KM, troškovi advokata u predmetima obavezne odbrane 890.701 KM, izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima 668.941 KM, posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda 376.443 KM, porez na dohodak od druge samostalne djelatnosti 256.879 KM, izdaci za specijalizaciju 250.306 KM, kompjuterske usluge 198.942 KM, izdaci za rad komisija 177.090 KM, ostale ugovorene usluge 160.676 KM, itd.

Izdaci za samostalne djelatnosti su najznačajniji kod Univerziteta u Bihaću 748.533 KM, ustanova srednjeg obrazovanja 286.990 KM i JU Islamski pedagoški fakultet 152.261 KM. Kod ostalih korisnika iskazano je 603.443 KM od čega je kod Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta 309.257 KM i Kantonalnog tužilaštva 210.810 KM (sudski vještaci i podrška pravosuđu).

Univerzitet u Bihaću je po osnovu izdataka za angažovanje vanjskih saradnika iskazao iznos od 748.533 KM. Senat Univerziteta svake akademske godine na prijedlog nastavno - naučnih Vijeća fakulteta

Univerziteta donosi Odluku o raspisivanju javnog konkursa za angažman nastavnika i saradnika. Za angažovanje vanjskih saradnika cijena neto sata, po Odluci Vlade, kreće se u rasponu od 15 KM za asistenta do 45 KM za redovnog profesora (u novembru 2017. godine vrijednost honorarnog sata je smanjena i ista se kreće u rasponu od 10,5 KM za asistenta do 31,5 KM za redovnog profesora). Ugovorima sa vanjskim saradnicima za akademsku godinu (ili po semestru) je definisana ukupna cijena angažovanja nastavnika i saradnika na osnovu nastavnog plana i programa, a plaćanje je ugovoreno mjesečno na osnovu podnesenog izvještaja o održanoj nastavi. Isplata posljednjeg iznosa naknade vrši se nakon potpune realizacije nastave i održanih završnih ispita. Uvidom u ugovore o angažovanju u izvođenju nastave, konstatovali smo da je Univerzitet vanjskim saradnicima snosio i troškove smještaja u hotelu (po ispostavljenoj fakturi od strane dobavljača sa kojim Univerzitet ima zaključen ugovor) i troškove dolaska (prevoza) u visini od 0,32 KM po pređenom kilometru. Obračun i isplata navedenih naknada se vrši na osnovu pregleda o održanoj nastavi koji se dostavljaju na Univerzitet od strane svakog fakulteta pojedinačno.

Kod **Islamskog pedagoškog fakulteta** na poziciji izdataka za samostalne djelatnosti iskazani su ugovori sa vanjskim saradnicima za poslove redovne nastave u 2015. i 2016. godini u iznosu 71.552 KM, a evidentirani kao rashod u 2017. godini.

Uvidom u dokumentaciju kod Univerziteta u Bihaću, JU Islamskog pedagoškog fakulteta i ustanova srednjeg obrazovanja, utvrdili smo da se iskazani izdaci u najvećem dijelu odnose na angažovanje nastavnog osoblja za održavanje redovne nastave, vanredne nastave i ispita. S obzirom da se radi o redovnim poslovima, koji su regulisani Zakonom o radu i internim aktima ugovornog organa, ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja istih.

Kod **Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta** iskazani izdaci se najvećim dijelom odnose na isplate članovima komisija za polaganje vozačkih ispita 269.332 KM i komisija za nadzor nad provođenjem propisa o osposobljavanju kandidata za vozače motornog vozila 21.700 KM.

Kantonalno tužilaštvo je po osnovu izdataka za razna vještačenja iskazalo iznos od 152.860 KM na poziciji izdataka za samostalne djelatnosti, iako za navedenu vrstu izdataka postoji propisana pozicija u okviru ugovorenih usluga u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. U okviru projekta „Podrška pravosuđu u BiH- jačanje uloga tužilaca u sistemu krivičnog pravosuđa, faza 2“ od 22.08.2016. godine angažovana su lica kao pomoć i podrška tužiocima u rješavanju starih predmeta kao i obavljanje svih drugih zadataka u cilju smanjenja broja starih neriješenih predmeta u Tužilaštvu. Izdaci za ugovore o djelu zaključene u 2017. godini po tom osnovu iskazani su u iznosu 57.950 KM.

Naknade skupštinskim zastupnicima iskazane su u iznosu od 668.941 KM, a odnose se na paušale, naknade za rad radnih tijela, naknade za prisustvo na sjednicama skupštine, rad u kolegiju Skupštine i putne troškove. Odlukom o novčanim primanjima (naknada) izabranih dužnosnika i nosioca izvršnih funkcija u organima vlasti Unsko-sanskog kantona od 02.11.2015. godine utvrđeni su uslovi, visina i način ostvarivanja novčanih primanja (naknada) izabranih dužnosnika i nosioca izvršnih funkcija u organima vlasti Kantona za vrijeme obavljanja dužnosti. Visina paušala za zastupnike koji dužnost ne obavljaju profesionalno u Skupštini iznosi 1.800 KM (21 zastupnik). Iako se radi o redovnim zadacima, svi zastupnici u Skupštini imaju naknadu za prisustvo na sjednici Skupštine u visini 130 KM; a kao članovi kolegija i radnih tijela 130 KM (a predsjednici istih 150 KM) po održanoj sjednici i pravo na naknade troškova prevoza. Ova primanja se, prema kantonalnim propisima, umanjuju za 10% u korist kantonalnog stambenog fonda.

Naknade za rad u komisijama iskazane su u iznosu od 177.090 KM. Ovi izdaci su najznačajniji kod Univerziteta u Bihaću 68.834 KM (komisije za odbranu doktorske disertacije i komisije za odbranu završnog/magistarskog rada), Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite 49.383 KM (ispitne komisije, komisije za stavljanje i skidanje lijekova na listama lijekova Kantona), Ministarstva unutrašnjih poslova 21.194 KM i Vlade 13.273 KM (Komisija za izbor i imenovanje iz nadležnosti Vlade Kantona). Odlukom o načinu obrazovanje stručnih komisija i drugih radnih tijela od strane Vlade Kantona, rukovodilaca kantonalnih organa državne službe i ovlaštenih organa budžetskih korisnika, definisano je da komisije obavljaju poslove i zadatke bez naknade. Izuzetak iz ove Odluke su članovi Komisije za polaganje stručnih i drugih ispita i članovi drugih komisija, koje se obrazuju u skladu sa Zakonom, samo

u slučaju kada se naknada ne obezbjeđuje iz sredstava budžeta, odnosno kada troškove ispita snose kandidati, odnosno rad komisije plaćaju stranke i organi u skladu sa donesenim podzakonskim aktima.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se obračun naknade vrši i za komisije, za koje nisu osigurana sredstva izvan Budžeta, a odnose se na komisije pri Ministarstvu unutrašnjih poslova, gdje su pojedini članovi Policijskog odbora ostvarivali i do 1.358 KM za tri mjeseca (60% prosječno isplaćene plaće u vanprivredi). Policijski odbor je uspostavljen Odlukom Vlade, koja je također utvrdila visinu naknade za rad Odbora. Po ovom osnovu je iskazano 16.744 KM (iznos umanjen za 10% u korist kantonalnog fonda).

Provedenom revizijom utvrdili smo da obračun i isplata naknada članovima komisija koji su uposlenici, nije imao tretman plaće, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak, Zakona o doprinosima i drugim važećim propisima.

Kada su u pitanju naknade uposlenicima po osnovu angažmana u raznim komisijama, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, obaveza je poslodavca da obračuna i uplati porez i pune doprinose, s obzirom da sve te naknade imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti iz člana 27. Zakona o porezu na dohodak i člana 11. Zakona o doprinosima.

Troškovi advokata u predmetima obavezne odbrane iskazani su u iznosu od 890.701 KM i odnose se na troškove pravosudnih institucija za odbrane po službenoj dužnosti. Najznačajniji izdaci su evidentirani kod Kantonalnog suda Bihać 675.666 KM, Općinskog suda Velika Kladuša 112.368 KM i Općinskog suda Bihać 62.453 KM. Uvidom u dokumentaciju kod navedenih korisnika utvrdili smo da se iskazani troškovi odnose na rješenja donesena u 2016. godini, što ukazuje da rashodi i izdaci nisu priznati na osnovu nastale obaveze u izvještajnom periodu na koji se odnose.

Preporuke:

- ***Preispitati opravdanost isplate naknade za rad u komisijama uposlenicima organa uprave za obavljanje poslova iz nadležnosti istih u cilju racionalizacije rashoda.***
- ***Obračun poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za uposlenike organa uprave vršiti u skladu sa odredbama člana 27. Zakona o porezu na dohodak i člana 11. Zakona o doprinosima.***

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi su iskazani u iznosu 27.083.681 KM i isti se odnose na tekuće transfere neprofitnim organizacijama 7.686.721 KM, tekuće transfere pojedincima 7.408.957 KM, tekuće transfere drugim nivoima vlasti 6.771.312 KM, subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima 4.356.742 KM, subvencije javnim preduzećima 672.415 KM i druge tekuće rashode 187.534 KM.

Transferi neprofitnim organizacijama se najvećim dijelom odnose na transfer za predškolsko obrazovanje 3.074.999 KM, transfer JP RTV USK 1.640.000 KM, transfer za sport 746.000 KM, transfer boračkim udruženjima 350.000 KM, transfer za vjeru 229.963 KM, transfer JP Unsko-sanske novine 220.000 KM, transfer političkim strankama 192.800 KM, transfer Agenciji za razvoj USK 157.200 KM itd.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti se najvećim dijelom odnosi na naknade trudničkog bolovanja 1.850.469 KM, smještaj u ustanove socijalne zaštite 1.107.606 KM, transfer Kantonalnoj bolnici „Dr. Irfan Ljubijankić“ 1.040.000 KM, transfer općinama sredstva okolišnih naknada 740.950 KM, transfer za zdravstveno osiguranje neosiguranih lica 622.587, troškovi smještaja zatvorenika u kazneno-popravnim zavodima 159.360 KM.

Transferi pojedincima se najvećim dijelom odnose na civilne žrtve rata 5.370.625 KM, stipendije 688.800 KM, pomoć u liječenju 290.000 KM, zdravstveno osiguranje učenika 275.991 KM, pomoć socijalno ugroženim kategorijama 220.000 KM i dr.

Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima se najvećim dijelom odnose na poticaje u poljoprivredi u iznosu 3.996.443 KM i subvencije dijela kamata privrednim subjektima u iznosu 350.000 KM.

Subvencije javnim preduzećima se odnose na smještaj i ishranu u studentskim domovima 247.014 KM, subvencije javnim preduzećima sredstava iz okolišnih naknada 242.805 KM, transfer za veterinarstvo 86.708 KM i dr.

Na poziciji **drugih tekućih rashoda** su iskazani isključivo povrati pogrešno ili više uplaćenih javnih sredstava.

Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona za 2017. godinu je predviđeno da će se tekući transferi realizirati na osnovu programa utroška, koje na prijedlog resornih ministarstva, usvaja Vlada.

U postupku revizije tekućih transfera su revidirani transfer za kulturu, transfer za mlade Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, transfer okolišnih naknada Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, poticaj poljoprivrednoj proizvodnji i subvencije za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, subvencije preduzećima i poduzetnicima i subvencije javnim preduzećima Ministarstva privrede, transferi neprofitnim organizacijama Ministarstva boraca i ratnih vojnih invalida, transferi drugim nivoima vlasti i transferi neprofitnim organizacijama Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike i transferi nižim nivoima vlasti Vlade Unsko-sanskog kantona.

Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta je iskazalo **Transfer za kulturu** u iznosu 96.000 KM, a **Transfer za mlade** u iznosu 44.200 KM. Programima utroška ovih sredstava, koje je usvojila Vlada 08.06.2017. godine, predviđeno je da će se sredstva odobravati na prijedlog komisije i uz primjenu općih i posebnih kriterija. Za realizaciju ovih transfera nije objavljen javni poziv, već su sredstva odobravana na osnovu pojedinačnih zahtjeva. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da su komisije, prilikom sačinjavanja prijedloga odluka, vršile ocjenu pristiglih zahtjeva, ali su primijenjeni kriteriji koji su uopćeni i nemjerljivi i ostavljaju mogućnost subjektivne ocjene kvaliteta dostavljenog projekta. Također, provedenom revizijom smo utvrdili da ocjenjeni kvalitet delegiranog projekta nije bio presudan prilikom utvrđivanja iznosa odobrenih sredstava. **Zbog svega navedenog, provedenom revizijom ne možemo potvrditi da su sredstva Transfera za kulturu i Transfera za mlade realizovana na transparentan način i da su ostvareni željeni učinci prilikom realizacije spomenutih sredstava.**

Preporuka:

- **Transfer za kulturu i Transfer za mlade realizirati na transparentan način i uz primjenu jasnih i mjerljivih kriterija.**

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi su iskazani u iznosu 1.012.360 KM, a odnose se na transfere drugim nivoima vlasti 867.881 KM, transfere neprofitnim organizacijama 137.729 KM i transfere pojedincima 6.750 KM.

Transferi drugim nivoima vlasti se odnose na doznaku Hemodijaliznom centru Cazin 370.000 KM, doznaku vodnih naknada općinama 286.975 KM, transfer za izgradnju industrijske zone 120.000 KM, transfer za stambeno zbrinjavanje raseljenih lica 50.000 KM i transfer za izgradnju spomen obilježja 40.905 KM.

Transferi neprofitnim organizacijama se odnose na projekte finansirane iz dobiti ŠPD „Unsko-sanske šume“ u iznosu 64.000 KM, transfere za izgradnju spomen obilježja „Dr. Irfan Ljubijankić“ u iznosu 55.729 KM i sufinansiranje objekata u oblasti sporta 18.000 KM. U postupku revizije su revidirani doznaka vodnih naknada općinama, transfer za izgradnju poslovne zone i transfer za financiranje projekata iz dobiti ŠPD „Unsko-sanske šume“.

Zakonom o izvršavanju Budžeta za 2017. godinu je predviđeno da se transferi realiziraju na osnovu programa utroška koje na prijedlog resornih ministarstava usvaja Vlada.

Transferi od vodnih naknada Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva su iskazani u iznosu 286.975 KM. Programom utroška ovih sredstava, kojeg je Vlada usvojila 20.04.2017. godine, je

predviđena realizacija 18 projekata u vrijednosti 604.560 KM, od kojih bi 15 realizirali gradovi i općine u vrijednosti 539.560 KM, a tri projekta bi realizirala komunalna preduzeća i ustanove sa područja Kantona u vrijednosti 65.000 KM.

Provedenom revizijom smo utvrdili da od strane Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u revidiranoj godini nisu bili utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava vodnih naknada po korisnicima, niti su definisane procedure delegiranja projekata od strane podnositelja zahtjeva.

Iz izvještaja o realizaciji sredstava Transfera od vodnih naknada, kojeg je Vlada usvojila 06.03.2018. godine, vidljivo je da je u revidiranoj godini odobreno 318.475 KM za realizaciju 11 projekata.

Ministar ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je 08.11.2017. godine donio Pravilnik o kriterijima i načinu korištenja sredstava vodnih naknada, kojima su definisane namjene za koje se sredstva mogu koristiti, rokovi za dostavu zahtjeva i kriteriji koji će se primjenjivati prilikom odabira projekata u narednom periodu.

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu 2.478.527 KM, što u odnosu na planiranih 5.946.362 KM predstavlja ostvarenje od 41,68%. Ovi izdaci se odnose na: nabavku opreme 900.705 KM, nabavku građevina 642.149 KM, rekonstrukcije i investiciono održavanje 563.353 KM, nabavku stalnih sredstava u obliku prava 324.036 KM i nabavku zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada 48.284 KM.

Postupci i procedure nabavki odabranih uzoraka, kao i realizacija zaključenih ugovora, obrazloženi su u tački 8. Javne nabavke.

6.1.2.6 Tekuća rezerva

Sredstva tekuće rezerve su realizovana u iznosu 99.600 KM, a odobrena su odlukama Vlade 69.700 KM i Premijera 29.900 KM. Zakonom o izvršavanju budžeta za 2017. godinu je predviđeno da se sredstva tekuće rezerve odobravaju za nepredviđene namjene ili za namjene za koje nisu planirana dovoljna sredstva jer ih pri planiranju Budžeta nije bilo moguće predvidjeti. Uvidom u Izvještaj o korištenju tekuće rezerve za 2017. godinu je utvrđeno da su sredstva odobravana kao finansijska pomoć sportskim klubovima, udruženjima, pojedincima, mjesnim zajednicama, Univerzitetu u Bihaću, osnovnim i srednjim školama, sindikalnim organizacijama itd.

S obzirom da je najveći dio sredstava tekuće rezerve odobran i za pokriće rashoda koji su se mogli predvidjeti i planirati, odnosno koji ne predstavljaju hitne i nepredviđene izdatke, provedenom revizijom smo utvrdili da se nije postupilo u skladu sa odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta za 2017. godinu.

Preporuka:

- ***Sredstva tekuće rezerve odobravati samo za pokriće hitnih i nepredviđenih izdataka, kako je to predviđeno odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta.***

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2017. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br..	Opis	Budžet za 2017. godinu	Ostvareno u 2017. godini	Ostvareno u 2016. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	199.996.336	184.055.879	186.456.126	92,03
I.1.	Prihodi od poreza	160.291.014	158.365.241	160.209.306	98,80
I.2.	Neporezni prihodi	30.920.322	21.412.139	22.333.326	69,25
I.3.	Primljeni transferi	8.785.000	4.278.499	3.913.494	48,70
II	RASHODI	197.654.465	184.331.326	184.957.972	93,26
II.1.	Tekući rashodi	192.973.125	181.843.311	181.418.218	94,23
II.2.	Kapitalni transferi	2.985.900	1.012.360	1.907.570	33,90
II.3.	Izdaci za kamate	1.595.440	1.475.655	1.632.184	92,49
II.4.	Tekuća rezerva	100.000	0	0	0,00
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I – II	2.341.871	(275.447)	1.498.154	-11,76
IV	NETO NABAVKA STAL.SREDST. (IV.2. – IV.1.)	5.846.362	2.473.514	2.030.893	42,31
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	100.000	5.013	4.404	5,01
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	5.946.362	2.478.527	2.035.297	41,68
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III –IV	(3.504.491)	(2.748.961)	(532.739)	78,44
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI.1. – VI.2.)	500.000	30.565	332.182	6,11
VI.1.	Primici od finansijske imovine	1.350.000	30.565	332.182	2,26
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	850.000	0	0	0,00
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII.1. – VII.2.)	11.004.491	(6.925.792)	(5.556.475)	-62,94
VII.1.	Primici od zaduživanja	17.954.581	0	0	0,00
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	6.950.090	6.925.792	5.556.475	99,65
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	8.000.000	(9.644.188)	(5.757.032)	n.p.

Podaci iz bilansa stanja:

UKUPAN VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA	85.082.075	75.717.846
---	-------------------	-------------------

U revidiranoj godini je iskazan **tekući deficit** u iznosu 275.447 KM, s obzirom da su prihodi ostvareni u iznosu 184.055.879 KM, a rashodi u iznosu 184.331.326 KM.

Ukupan deficit revidirane godine je iskazan u iznosu 2.748.961 KM, s obzirom da su pored ostvarenog tekućeg deficita, iskazani izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu 2.478.527 KM, a primici od prodaje stalnih sredstava 4.404 KM.

Ostvaren je negativni finansijski rezultat u iznosu 9.644.188 KM, s obzirom da je pored ostvarenog ukupnog deficita iskazano povećanje primitaka u odnosu na izdatke od finansijske imovine u iznosu 30.565 KM, kao i smanjenje iznosa dugoročnog zaduženja u iznosu 6.925.792 KM.

Prema finansijskom iskazu „Konsolidovani bilans stanja“ na dan 31.12.2017. godine, iskazan je ukupan višak rashoda nad prihodima u iznosu od 85.082.075 KM. U odnosu na podatke iz prethodnog bilansa, kada je višak rashoda nad prihodima iznosio 75.717.846 KM, u revidiranoj godini je došlo do povećanja istog za 9.364.229 KM, a ne za 9.644.188 KM koliko iznosi iskazani ukupni finansijski rezultat. Razlog za odstupanje iskazanog deficita u iznosu 279.959 KM je posljedica donošenja odluka o otpisu dijela obaveza zbog zastare u korist finansijskog rezultata.

Provedenom revizijom ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat za 76.525.763 KM, s obzirom da obaveze po pravomoćnim sudskim presudama od 75.574.201 KM i obaveze iz tekućeg poslovanja u iznosu 951.562 KM nisu iskazane u finansijskim izvještajima za 2017. godinu.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva su u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu 6.376.884 KM i ista se odnose na stanja sredstava na žiro računima u iznosu 6.332.983 KM i stanja blagajni u iznosu 43.901 KM. Stanje na žiro računima se odnose na stanje transakcijskog računa 537.465 i stanja na 11 podračuna od kojih su najznačajniji iznosi na podračunima naknada za pretvorbu poljoprivrednog u nepoljoprivredno zemljište 1.870.207 KM, naknada za šume 1.029.164 KM, naknada za zaštitu i spašavanje 1.027.727 KM, nerealizirana sredstva donacija 573.328 KM, naknade za vode 439.400 KM i Escrow račun 416.347 KM.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu 4.663.688 KM i odnose se na ostala potraživanja 6.460.025 KM, potraživanja od pravnih lica 485.802 KM, potraživanja od fizičkih lica 7.303 KM i ispravka vrijednost potraživanja iskazana na potražnoj strani u iznosu 2.289.442 KM.

Potraživanja od pravnih lica odnose se na potraživanja za isporučene robe i usluge 432.978 KM i potraživanja za unaprijed plaćenu robu 52.824 KM. Najznačajnija potraživanja za isporučene robe i usluge su iskazana kod JU Srednja poljoprivredna škola 114.573 KM, Ministarstva privrede 75.912 KM, JU Islamski pedagoški fakultet 63.186 KM, JU Mašinsko-saobraćane škole 14.000 KM.

Ostala potraživanja se najvećim dijelom odnose na sumnjiva i sporna potraživanja 4.134.589 KM, ostala potraživanja 2.120.169 KM i potraživanja za bolovanja preko 42 dana. Sumnjiva i sporna potraživanja su najvećim dijelom iskazana kod Ministarstva privrede 1.586.835 KM, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 1.030.986 KM, JU Poljoprivredni zavod 603.875 KM i Vlade 300.000 KM, dok su ostala potraživanja iskazana kod Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 862.085 KM, Univerzitet u Bihaću 96.526 KM, JU Mješovita srednja škola 56.868 KM.

Ispravka vrijednosti potraživanja su najvećim dijelom iskazani kod Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 995.986 KM, Ministarstva privrede 736.635 KM, Vlade 300.000 KM i JU Poljoprivredni zavod 153.498 KM.

Uvidom u naloge za prijenos potraživanja sa pozicije redovnih na poziciju sumnjivih i spornih, utvrdili smo da isto nije izvršeno u skladu sa odredbama Uredbe o knjigovodstvu budžeta u FBiH, s obzirom da je kao protustavka pozicije sumnjivih i spornih potraživanja knjižena pozicija ispravka vrijednosti potraživanja. Navedeno ima za posljedicu pogrešno iskazivanje pozicije potraživanja u finansijskim izvještajima za 2.289.442 KM, koliko iznosi pozicija ispravka vrijednosti potraživanja.

Uvidom u kartice potraživanja utvrdili smo da određeni budžetski korisnici nisu vodili ažurne evidencije po ročnosti i potraživanja starija od šest mjeseci nisu iskazivali na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja kako, je to propisano odredbama Računovodstvenih politika za kantonalne budžetske korisnike i Trezor. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju o iskazanim potraživanjima JU Srednja poljoprivredna škola od 113.089 KM, utvrdili smo da je za ista donijeta odluka o otpisu istih zbog zastare, ali potraživanja nisu isknjižena iz knjigovodstvene evidencije.

Preporuka:

- *Izvršiti korekcije knjigovodstvenih evidencija na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, a u cilju istinitog i fer iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima.*
- *Potraživanja starija od šest mjeseci knjigovodstveno iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, te poduzeti aktivnosti i postupiti u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.*

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstva nabavne vrijednosti 256.507.143 KM, otpisane vrijednosti 95.048.668 KM i sadašnje vrijednosti 161.458.475 KM, koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava.

Prema prezentiranom pregledu promjena na stalnim sredstvima u 2017. godini ista su povećana za 16.827.257 KM, a predstavljaju nabavke od 3.186.423 KM, donacije u stalnim sredstvima 462.537 KM i preknjižavanje sa jedne pozicije na drugu u iznosu 13.178.298 KM. Istovremeno, iskazano je smanjenje stalnih sredstava u iznosu 13.132.771 KM. Najveći dio iskazanog smanjenja opreme se odnosi na isknjiženu medicinsku i informatičku opremu od 12.817.073 KM, nabavljenu 2013. godine iz kreditnih sredstava, a koja je bila knjigovodstveno evidentirana na poziciji Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, a ustupljena zdravstvenim ustanovama. Preostali dio smanjenja opreme od 315.698 KM predstavlja rashod temeljem odluka o usvajanju popisa.

6.2.3 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani su iskazani u iznosu 1.521.349 KM, a odnose se na ratna potraživanja za pružene usluge Poljoprivrednog zavoda od tadašnje Zajedničke komande Vojske FBiH. Osnovanost iskazanih plasmana je potvrđena Rješenjem o verifikaciji ratnog potraživanja izdatim od strane Komisije za konačnu verifikaciju ratnih potraživanja pravnih i fizičkih lica u FBiH od 29.05.2008. godine i Zapisnikom o usklađenosti međusobnih dužničko-povjerilačkih odnosa u ratnom periodu od 16.04.2002. godine.

6.2.4 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 97.596.483 KM, a iste se odnose na kratkoročne tekuće obaveze 34.678.341 KM, obaveze prema zaposlenicima 30.105.288 KM, kratkoročna razgraničenja 24.126.560 KM i kratkoročne kredite i zajmove 8.410.370 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze se odnose na obaveze prema pravnim osobama 12.425.367 KM, obaveze prema fizičkim osobama 4.127.248 KM, obaveze po tekućim transferima 15.644.336 KM, obaveze za kapitalne transfere 831.658 KM i ostale kratkoročne obaveze 1.649.731 KM.

Obaveze prema zaposlenicima se odnose na obaveze za plaće u iznosu 12.329.622 KM (novembar i decembar), obaveze za naknade plaće u iznosu 1.685.142 KM, obaveze za doprinose u iznosu 8.414.053 KM, ostale obaveze prema uposlenicima 7.671.926 KM i obaveze prema drugim fizičkim osobama 4.544 KM.

Kratkoročna razgraničenja se odnose na razgraničene prihode 24.126.560 KM, razgraničene rashode 246.162 KM i ostala razgraničenja 29.763 KM. Razgraničeni prihodi se odnose na prikupljena, a nerealizirana namjenska sredstva, donacije i vlastite prihode u iznosu 23.036.569 KM, dok preostalih 1.089.991 KM predstavlja protustavku iskazanih potraživanja. Pozicija razgraničenih rashoda najvećim dijelom od 226.979 KM se odnosi na obaveze Ministarstva unutrašnjih poslova prema dobavljaču za nabavljena vozila, a za koja procedura nije okončana u 2017. godini.

Kratkoročni krediti predstavljaju dospjele, a neizmirene obaveze za kredite.

Prema prezentiranim podacima Ministarstva finansija obaveze iz 2017. godine u iznosu 951.562 KM nisu iskazane u finansijskim izvještajima za 2017. godinu, već su iste teretile Budžet za 2018. godinu. Uzimajući u obzir navedeno, za spomenuti iznos su podcijenjene obaveze, kao i iskazani višak rashoda nad prihodima za 2017. godinu.

Preporuka:

- *Rashode i izdatke priznavati u trenutku njihova nastanka, kako je to predviđeno članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja u finansijskim izvještajima.*

6.2.5 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu 65.089.608 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 9.244.729 KM, a odnose se na dugoročne obaveze po vanjskom dugu 12.119.391 KM i od domaćeg zaduženja 52.970.217 KM. Dugoročne obaveze predstavljaju krediti Republike Austrije od 13.708.931 KM i Republike Koreje od 4.627.374 KM za modernizaciju bolnica, kredit od Unicredit bank od 19.092.608 KM za pokriće deficita, krediti Raiffeisen bank od 7.205.832 KM za modernizaciju JU Univerzitet, kredit MMF po IV stand by aranžmanu od 3.694.577 KM za pokriće deficita, krediti Investicijske banke od 919.792 KM za izgradnju i opremanje škola i kredit Investicijske banke u iznosu 700.934 KM za izgradnju vodovoda u Bužimu. Pored spomenutih kredita, kao dugoročna obaveza je iskazana pozajmica namjenskih sredstava u iznosu 15.140.000 KM. U 2017. godini Kanton se nije kreditno zaduživao.

Prema Informaciji o stanju duga na dan 31.12.2017. godine, dostavljenoj Federalnom ministarstvu finansija, obaveze iznose 73.499.978 KM. Razlog odstupanja prezentiranih podataka o stanju dugoročnih obaveza od 8.410.370 KM je posljedica činjenice da su dospjele, a neizmirene obaveze po kreditima iskazane na poziciji kratkoročnih obaveza.

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Način rada, rokovi za provođenje popisa, kao i način usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom su propisani Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obaveza i Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa imovine, obaveza i potraživanja za 2017. godinu, koje je donijela ministrica Ministarstva finansija. Odlukom Vlade od 01.12.2017. godine su formirane Centralna popisna komisija na nivou Kantona i Centralne popisne komisije po operativnim jedinicama (Pravosuđe, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Obrazovanje i Trezor). Zadatak popisnih komisija po operativnim jedinicama je da na osnovu pojedinačnih izvještaja o provedenom popisu iz svoje nadležnosti sačine zbirni izvještaj i uz prijedlog odgovarajućih odluka, isti dostave Centralnoj komisiji za popis sredstava, obaveza i potraživanja na nivou Kantona. Zadatak Centralne komisije za popis na nivou Kantona je da sačini jedinstveni Elaborat o popisu i isti dostavi Vladi na razmatranje i usvajanje.

Vlada Kantona je 26.02.2018. godine donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o popisu sredstava, obaveza i potraživanja Kantona sa stanjem na dan 31.12.2017. godine.

Elaboratom o popisu je konstatovano da su svi budžetski korisnici, s izuzetkom Kantonalne uprave za šumarstvo, proveli popis. Provedenim popisom u Ministarstvu unutrašnjih poslova je utvrđen manjak opreme za prijenos podataka i glasa i oružja, ali komisija za popis nije dala prijedlog za donošenje odluka kako bi se izvršilo usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom. Na poziciji zgrada Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta je iskazano 16 stanova u vrijednosti 2.088.905 KM, izgrađenih za potrebe rješavanja stambenih pitanja uposlenika visokoškolskih ustanova. Stanovi su dodijeljeni na korištenje korisnicima na osnovu zaključenih ugovora, kojima je predviđena mogućnost njihova otkupa nakon provedenih četiri godine u njima. Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta nije uknjiženo u zemljišnim knjigama kao vlasnik

spomenutih stanova, već je kao investitor i vanknjižni vlasnik uknjižena JU „Stanouprava“ Bihać koja je sufinansirala izgradnju u iznosu 378.266 KM.

Izvršen je uvid u dokumentaciju o provedenom popisu Ministarstva privrede i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i utvrđeno da nije proveden cjelovit popis sredstava, obaveza i potraživanja, s obzirom da popisne liste predstavljaju podatke iz knjigovodstvenih evidencija, koje popisne komisije ovjerom potvrđuju usaglašenost stvarnog stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem.

Preporuka:

- ***Popisom utvrditi stvarno stanje sredstava, obaveza i potraživanja, te izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno odredbama članova 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članova 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 186.721.583 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 184.185.897 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom u iznosu 1.535.686 KM. Stanje gotovine na početku godine je iskazano u iznosu 4.841.198 KM, dok je ista na kraju godine iznosila 6.376.884 KM.

Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija, koja je iskazana u vrijednosti 90.750.437 KM, se najvećim dijelom odnosi na obaveze po pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima u iznosu 75.574.201 KM, u koji nisu uključene zatezne kamate i troškovi spora. Izvršna sudska rješenja u odnosu na datum prethodnog bilansa, kada su iznosila 72.343.006 KM, veća su za 3.231.195 KM i tokom 2017. godine ista nisu izmirivana. U vanbilansnoj evidenciji iskazane su i izdate garancije na kredite za Regionalnu deponiju u iznosu 4.302.826 KM, otpisana potraživanja za date pozajmice i robne kredite od 4.849.699 KM u nadležnosti Ministarstva privrede, otpisana potraživanja za date pozajmice i kredite od 3.438.346 KM u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, otpisana potraživanja za date pozajmice i kredite od 2.035.628 KM u nadležnosti Ministarstva finansija, potraživanja za ratne plaće, date avanse i kredite od 731.786 KM u nadležnosti Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, otpisane obaveze od 100.000 KM i potraživanja od 93.883 KM u nadležnosti Poljoprivrednog zavoda i drugo.

Iskazivanje obaveza po sudskim presudama u vanbilansnoj evidenciji nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, s obzirom da pravomoćne sudske presude predstavljaju dospjele obaveze koje treba evidentirati na odgovarajućim pozicijama rashoda i obaveza u izvještajnom periodu na koje se odnosi, neovisno od vremena plaćanja.

Provedenom revizijom ne možemo potvrditi stanje iskazanih obaveza, kao i finansijskog rezultata za 75.574.201 KM, s obzirom da obaveze po izvršnim sudskim rješenjima u navedenom iznosu nisu knjižene na odgovarajućim pozicijama rashoda i obaveza, već su iste iskazane u vanbilansnoj evidenciji. Izbjegavanje priznavanja obaveza po izvršnim sudskim rješenjima i njihovo neizmirivanje ima za posljedicu obračun zateznih kamata, a time i dodatnih troškova na teret Budžeta Kantona.

Preporuka:

- **Pravomoćne sudske presude evidentirati na odgovarajućim pozicijama rashoda i obaveza, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.**

8. JAVNE NABAVKE

Ured za zajedničke poslove Vlade Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Ured za zajedničke poslove), u ime Vlade, donio je Plan nabavki za 2017. godinu u trećem kvartalu 2016. godine i dvije izmjene u toku 2017. godine procijenjene vrijednosti 1.028.000 KM. Pored zajedničkih nabavki za ministarstva, koje provodi Ured za zajedničke poslove, nabavke samostalno provode i pojedini budžetski korisnici, od kojih je najznačajniji Ministarstvo unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: MUP). U skladu sa Odlukom o privremenom finansiranju Kantona, MUP je dana 20.01.2017. godine donio Privremeni plan, 10.05.2017. godine donesen je Plan javnih nabavki za 2017. godinu, a 28.07.2017. godine Izmjene i dopune Plana. Procijenjena vrijednost nabavki u 2017. godini za MUP je iznosila 3.891.276 KM.

Prema dostavljenom pregledu MUP je u toku 2017. godine proveo 121 postupak javne nabavke ukupne vrijednosti od 2.368.568 KM (bez PDV-a), od kojih su 24 otvorena postupaka u vrijednosti 2.244.054 KM, 95 direktnih sporazuma u vrijednosti 116.100 KM i dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja u vrijednosti 8.413 KM. Ured za zajedničke poslove proveo je 40 postupka nabavke ukupne vrijednosti od 510.607 KM (bez PDV-a), od kojih su tri otvorena postupka ukupne vrijednosti 225.326 KM, 12 konkurentskih zahtjeva u vrijednosti 183.918 KM i 25 direktnih sporazuma u vrijednosti 101.364 KM.

U postupku ocjene dosljedne primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama smo revidirali 73 provedena postupka javnih nabavki u ukupnoj vrijednosti od 3.460.990 KM (bez PDV-a).

Revidirali smo 52 postupaka odabira najpovoljnijih ponuđača za tekuće izdatke u vrijednosti 1.734.341 KM, od čega 12 otvorenih postupka u vrijednosti 1.487.133 KM, šest konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda u vrijednosti 123.858 KM, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti 5.000 KM i 33 direktna sporazuma u vrijednosti 118.350 KM.

Revizijom nabavke stalnih sredstava revidiran je 21 postupak u vrijednosti 1.726.649 KM i to sedam otvorenih postupaka u vrijednosti 1.439.050 KM, 12 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda u vrijednosti 275.917 KM, te dva ugovora dodijeljena primjenom direktnih sporazuma u vrijednosti 11.681 KM.

Revidiranjem postupaka nabavki, u pojedinim slučajevima utvrdili smo nedosljednosti, propuste i nepravilnosti, i to kod nabavki koje su provodili sljedeći budžetski korisnici:

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Dana 13.06.2016. godine je Ministar MUP-a je donio Odluku o pokretanju postupka **sukcesivne nabavke nafte i naftnih derivata za 2017. godinu** procijenjene vrijednosti 340.000 KM bez PDV-a. Postupak javne nabavke je poništen iz razloga što nijedan od ponuđača nije zadovoljio kriterije utvrđene u tenderskoj dokumentaciji, odnosno nisu dostavili OPC obrazac ovjeren od strane Federalnog ministarstva trgovine. Nakon donošenja odluke o poništenju postupka javne nabavke od 26.09.2016. godine, ponovo je pokrenut postupak nabavke donošenjem odluke dana 05.10.2016. godine. Ponovljeni postupak javne nabavke je poništen odlukom o poništenju od 03.03.2017. godine iz razloga što nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva. Po treći put se pokreće postupak nabavke nafte i naftnih derivata donošenjem odluke od 24.04.2017. godine, te je nakon provedene procedure izabran „Čavkunović-BP“ d.o.o. Bihać kao najpovoljniji ponuđač. Ugovor o sukcesivnoj nabavci nafte i naftnih derivata za 2017. godine je zaključen 27.12.2017. godine u vrijednosti 239.603 KM sa PDV-om, dakle na kraju godine, a Aneksom istog od 13.02.2018. godine je produžen za budžetsku 2018. godinu, odnosno do okončanja procedura nabavke nafte i naftnih derivata za 2018. godinu. **Zbog svega navedenog, nabavka goriva u toku 2017. godine je vršena od istog dobavljača „Čavkunović-BP“ d.o.o. Bihać, a na osnovu Anexa ugovora zaključenog 30.12.2016. godine kojim se trajanje osnovnog**

ugovora o sukcesivnoj nabavci nafte i naftnih derivata za 2016. godinu produžava do okončanja procedure nabavke nafte i naftnih derivata za 2017. godinu. Ukupni izdaci ovog Ministarstva za nabavku nafte i naftnih derivata u toku 2017. godine su iznosili 338.253 KM.

Imajući u vidu da je ugovorni organ vršio nabavku goriva u toku 2017. godine na osnovu Anexa ugovora iz prethodne godine, bez provedene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača, ne možemo potvrditi da je isti postupio u skladu sa članovima 3. i 6. Zakona o javnim nabavkama.

Za sukcesivne nabavke **štampanog materijala, kancelarijskog materijala, tonera i ketridža i auto dijelova za 2017. godinu** za potrebe MUP-a zaključeni su ugovori do procijenjene finansijske vrijednosti i na period do 31.12.2017. godine. U obrascu za cijenu ponude koji čini sastavni dio ponude, nisu navedene procijenjene količine roba koje se planiraju nabaviti. Prema tome, ukupna cijena ponude bodovana prilikom izbora najpovoljnijeg ponuđača, predstavlja zbir jediničnih cijena roba utvrđenih tenderskom dokumentacijom, bez količinskih specifikacija.

Ovakav način sačinjavanja tenderske dokumentacije nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i Uputstvom o pripremi tenderske dokumentacije i ponuda, s obzirom da je količinske specifikacije za robe, u slučaju kada je predviđeno zaključivanje okvirnog sporazuma, potrebno definisati kao maksimalne količine ukoliko je to moguće. Imajući u vidu, da se radi o nabavkama tekućih izdataka koje se ponavljaju svake godine, smatramo da je ugovorni organ prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije trebao izvršiti procjenu planiranih količina.

Ured za zajedničke poslove Vlade

Dana 16.09.2016. godine Vlada je donijela zaključak o pokretanju postupaka **nabavke nafte i naftnih derivata za 2017. godinu** procijenjene vrijednosti 245.000 KM bez PDV-a. **Komisija za javne nabavke je ocijenila da svi ponuđači ispunjavaju uslove iz tenderske dokumentacije i predložila ponuđača „Čavkunović-BP“ d.o.o. Bihać kao najpovoljnijeg ponuđača. Nakon tri žalbe ponuđača, ugovorni organ je utvrdio da ponude svih ponuđača u postupku nisu prihvatljive, te je postupak poništen donošenjem odluke o poništenju dana 23.02.2017. godine.** U međuvremenu, zaključkom Vlade od 02.02.2017. ponovo je pokrenut postupak javne nabavke i izabran je dobavljač „Hifa-Petrol“ d.o.o. Sarajevo kao najpovoljniji ponuđač. Nakon uložene žalbe jednog od ponuđača, Ured za razmatranje žalbi nalaže da se u cijelosti poništi postupak javne nabavke nafte i naftnih derivata. Po treći put, Zaključkom Vlade od 10.03.2017. godine, pokrenut postupak javne nabavke nafte i naftnih derivata i nakon provedene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača izabran je ponuđač „Petrol-P“ d.o.o. Bihać, sa kojim je 21.04.2017. godine zaključen ugovor u vrijednosti 131.959 KM bez PDV-a, na period do kraja 2017. godine. Do zaključenja ugovora sa izabranim ponuđačem, nabavka goriva je vršena od dobavljača „Čavkunović-BP“ d.o.o. Bihać na osnovu direktnog sporazuma zaključenog 17.01.2017. godine u vrijednosti 6.941 KM sa PDV-om (stvarna realizacija po ugovoru iznosila 12.985 KM), dok je putem blagajne isplaćeno 11.278 KM za nabavku goriva (isplata po pojedinačnim računima vrijednosti do 200 KM koliko iznosi maksimalna dozvoljena isplata putem blagajne za ostala plaćanja). U periodu do zaključenja ugovora sa dobavljačem „Petrol-P“ d.o.o. Bihać ukupna nabavka goriva je iznosila 24.263 KM, a ukupni izdaci za nabavku goriva u 2017. godini su iznosili 138.728 KM.

Skrećemo pažnju da je Ured za zajedničke poslove, u postupku javne nabavke nafte i naftnih derivata, pokrenuo ponovljeni postupak javne nabavke za isti predmet prije nego je prethodni postupak okončan. Zbog navedenog, odluka o poništenju za prvi postupak javne nabavke, donesena na isti dan kad i odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača u drugom postupku nabavke za isti predmet (23.02.2017. godine). Isto se ponovilo i kod drugog i trećeg postupka za isti predmet nabavke (Odluka o poništenju drugog postupka na datum 06.04.2017. godine kada je donesena i Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača u trećem postupku javne nabavke).

Pokretanje bilo kojeg postupka javne nabavke, prije okončanja ranije pokrenutog postupka za isti predmet nabavke, nije predviđeno Zakonom o javnim nabavkama i može dovesti do niza komplikacija i nemogućnosti okončanja bilo kojeg od pokrenuta dva postupka u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Također, ne možemo potvrditi osnovanost nabavke goriva u iznosu 24.263 KM, s obzirom da nije primijenjen odgovarajući postupak javne nabavke u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Ured za zajedničke poslove je izvršio nabavku računarske opreme u iznosu 58.364 KM i to nabavku od 51.365 KM primjenom konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda i nabavku od 6.999 KM primjenom direktnog sporazuma.

JU OŠ „Kamenica“ Bihać je primjenom konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda provela proceduru odabira najpovoljnijeg ponuđača za nastavak radova na izgradnji sportske dvorane u vrijednosti 45.747 KM.

Uzimajući u obzir činjenicu da ukupna vrijednost nabavke određuje vrstu postupka za odabir najpovoljnijeg ponuđača, provedenom revizijom je utvrđeno da spomenuti budžetski korisnici nisu primijenili propisani postupak nabavke.

Preporuka:

- ***Postupke javnih nabavki pokretati pravovremeno, odabir vrste postupaka javnih nabavki, sačinjavanje tenderske dokumentacije i provođenje postupaka vršiti u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.***

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima Kantonalnog pravobranilaštva na dan bilansiranja se protiv Kantonalnih budžetskih korisnika, a koje Pravobranilaštvo zastupa pred sudovima, vode 94 postupka u vrijednosti 2.667.110 KM. Od spomenutog broja 23 spora su pokrenuta o pravima iz radnog odnosa u vrijednosti 132.968 KM, dok se preostali sporovi najvećim dijelom odnose na neizmirenje obaveza od strane budžetskih korisnika. Prema podacima Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta protiv ustanova iz nadležnosti ovog Ministarstva se vode sporovi u vrijednosti 1.833.942 KM, od čega se na prava iz radnog odnosa odnosi 1.765.247 KM, a na tužbe zbog neplaćanja 68.695 KM.

10. KOMENTAR

Ministarstvo finansija Unsko-sanskog kantona je u ostavljenom roku dostavilo Očitovanje na Nacrt Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2017. godinu dopisom broj: 04-14-9026-5/18 od 16.08.2018. godine.

U dostavljenom Očitovanju, koje u biti predstavlja komentar na predmetni Nacrt izvještaja, izražena su određena neslaganja na dio konstatacija u nalazu koji se odnose na planiranje i donošenje Budžeta, obračun poreza i doprinosa na primanja ostvarena za rad u komisijama i knjigovodstveno evidentiranje kratkoročnih potraživanja.

S dužnom pažnjom razmotrili smo dostavljene komentare i prihvatili navode koji se odnose na planiranje i donošenje Budžeta, s obzirom da je za isto dostavljena relevantna dokumentacija.

Nismo imali osnova za da prihvatimo i u konačan izvještaj inkorporiramo ostale primjedbe, s obzirom da za iste nisu dostavljeni relevantni dokazi.

Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju

Sead Čorbo, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Danko Buhač, dipl. oec. - vođa tima

mr.sc. Aida Nurkić, dipl. oec. - član tima

IV PRILOG
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Konsolidovani godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu					
Naziv institucije: Unsko-sanski kanton					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje	Procent
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini	(3-2)	(3/2x100)
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (os 1 do 16)	199.996.336	184.055.879	186.456.126	-15.940.457	92,03
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	160.291.014	158.365.241	160.209.306	-1.925.773	98,80
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	12.389.871	12.436.053	11.406.626	46.182	100,37
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)					
Porezi na dobit preduzeća	12.389.871	12.436.053	11.406.626	46.182	100,37
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz područja elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz područja igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu					
3. Porezi na plaću i radnu snagu		42.828	252.038	42.828	
4. Porez na imovinu					
5. Domaći porezi na dobra i usluge	90.000	49.381	84.310	-40.619	54,87
6. Porez na dohodak	14.156.582	14.353.467	12.802.937	196.885	101,39
7. Prihodi od indirektnih poreza	133.654.561	131.482.792	135.663.395	-2.171.769	98,38
8. Ostali porezi		720		720	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	30.920.322	21.412.139	22.333.326	-9.508.183	69,25
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	5.124.224	1.642.756	1.661.403	-3.481.468	32,06
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	4.639.224	1.546.545	1.602.447	-3.092.679	33,34
Ostali prihodi od imovine	15.000	14.763	9.435	-237	98,42
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	200.000	81.368	49.521	-118.632	40,68
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije	270.000	80	0	-269.920	0,03
Prihodi na temelju premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	21.796.098	15.094.826	16.302.719	-6.701.272	69,25
Administrativne takse	1.600.000	1.675.891	1.590.347	75.891	104,74
Sudbene takse	4.000.000	3.132.555	3.361.444	-867.445	78,31
Komunalne naknade i takse	0	267	135	267	
Ostale proračunske naknade i takse	1.125.000	1.427.296	1.776.699	302.296	126,87
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	5.175.860	1.432.000	1.702.194	-3.743.860	27,67
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	6.477.702	5.921.118	6.376.308	-556.584	91,41
Neplanirane uplate – prihodi	3.417.536	1.505.699	1.495.592	-1.911.837	44,06
Novčane kazne	4.000.000	4.573.271	3.668.909	573.271	114,33
Drugi tekući prihodi		101.286	700.295	101.286	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	8.785.000	4.278.499	3.913.494	-4.506.501	48,70
11. Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija		3.722	170	3.722	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	8.640.000	4.274.662	3.912.760	-4.365.338	49,48
13. Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada					
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora		115	520	115	
16. Donacije	145.000		44	-145.000	

	II. RASHODI (od 1 do 7)	197.654.465	184.331.326	184.957.972	-13.323.139	93,26
1. Plaće i naknade troškova uposlenih		127.295.388	124.820.416	125.669.813	-2.474.972	98,06
Bruto plaće i naknade plaća		111.440.248	110.323.746	110.955.409	-1.116.502	99,00
Naknade troškova uposlenih		15.855.140	14.496.670	14.714.404	-1.358.470	91,43
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi		13.017.341	12.903.616	12.975.667	-113.725	99,13
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge		20.556.411	17.035.598	15.364.208	-3.520.813	82,87
Putni troškovi		422.558	257.535	253.503	-165.023	60,95
Izdaci za energiju		2.915.766	2.598.252	2.616.970	-317.514	89,11
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge		3.141.212	2.853.782	2.962.306	-287.430	90,85
Nabava materijala i sitnog inventara		3.167.040	2.627.639	1.265.659	-539.401	82,97
Izdaci za usluge prijevoza i goriva		2.159.814	1.824.003	1.792.495	-335.811	84,45
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine		379.360	360.168	311.788	-19.192	94,94
Izdaci za tekuće održavanje		800.156	568.292	789.330	-231.864	71,02
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa		178.304	83.071	98.098	-95.233	46,59
Ugovorene i druge posebne usluge		7.392.201	5.862.856	5.274.059	-1.529.345	79,31
4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi		32.103.985	27.083.681	27.408.530	-5.020.304	84,36
Tekući transferi drugim razinama vlasti		9.158.566	6.771.312	6.843.149	-2.387.254	73,93
Tekući transferi pojedincima		8.040.119	7.408.957	7.419.294	-631.162	92,15
Tekući transferi neprofitnim organizacijama		8.529.700	7.686.721	8.519.798	-842.979	90,12
Subvencije javnim preduzećima		850.600	672.415	877.343	-178.185	79,05
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima		4.720.500	4.356.742	3.547.147	-363.758	92,29
Subvencije finansijskim institucijama						
Tekući transferi u inozemstvo						
Drugi tekući rashodi		804.500	187.534	201.799	-616.966	23,31
5. Kapitalni transferi		2.985.900	1.012.360	1.907.570	-1.973.540	33,90
Kapitalni transferi drugim razinama vlasti		2.468.000	867.881	1.745.046	-1.600.119	35,17
Kapitalni transferi pojedincima		23.000	6.750	9.750	-16.250	29,35
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama		464.900	137.729	152.774	-327.171	29,63
Kapitalni transferi javnim preduzećima						
Kapitalni transferi privatnim poduze. i poduzetnicima		30.000			-30.000	
Kapitalni transferi finansijskim institucijama						
Kapitalni transferi u inozemstvo						
6. Izdaci za kamate		1.595.440	1.475.655	1.632.184	-119.785	92,49
Kamate na pozajmice primljene kroz Državu						
Izdaci za inozemne kamate						
Kamate na domaće pozajmice		1.595.440	1.475.655	1.632.184	-119.785	92,49
Izdaci za kamate u svezi za dug po izdanim garancijama						
7. Tekuća proračunska pričuva		100.000			-100.000	
TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)		2.341.871	-275.447	1.498.154	-2.617.318	-11,76
III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					0	
1. Primici od prodaje stalnih sredstava		100.000	5.013	4.404	-94.987	5,01
Primici od prodaje stalnih sredstava		100.000	5.013	4.404	-94.987	5,01
Primici od prodaje federalnih robnih rezervi						
Ostali kapitalni primici						
2. Izdaci za nabavu stalnih sredstava		5.946.362	2.478.527	2.035.297	-3.467.835	41,68
Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada		92.959	48.284		-44.675	51,94
Nabava građevina		1.833.308	642.149	252.682	-1.191.159	35,03
Nabava opreme		1.998.480	900.705	768.278	-1.097.775	45,07
Nabava ostalih stalnih sredstava		3.500			-3.500	
Nabava stalnih sredstava u obliku prava		1.012.275	324.036	163.955	-688.239	32,01
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje		1.005.840	563.353	850.382	-442.487	56,01
NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)		5.846.362	2.473.514	2.030.893	-3.372.848	42,31
A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)		-3.504.491	-2.748.961	-532.739	755.530	78,44
IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI						

1.	Primici od finansijske imovine	1.350.000	30.565	332.182	-1.319.435	2,26
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	850.000			-850.000	
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	500.000	30.565	332.182	-469.435	6,11
	Primitak sredstava temeljem sudjelovanja u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava temeljem sudjelovanja u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvu					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	850.000	0	0	-850.000	
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i sudjelovanje u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja	850.000			-850.000	
	Pozajmljivanje u inozemstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	500.000	30.565	332.182	-469.435	6,11
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	17.954.581	0	0	-17.954.581	0,00
	Primici od dugoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inozemnog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	17.954.581	0	0	-17.954.581	
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0				
	Primici od inozemnog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja	17.954.581			-17.954.581	
2.	Izdaci za otplate dugova	6.950.090	6.925.792	5.556.475	-24.298	99,65
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Inozemne otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	6.950.090	6.925.792	5.556.475	-24.298	99,65
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdanim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	11.004.491	-6.925.792	-5.556.475	-17.930.283	-62,94
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	8.000.000	-9.644.188	-5.757.032	-17.644.188	-120,55

Ministrica finansija je Konsolidovani godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu odobrila dana 26.03.2018.godine.

Ministrica
Zlatka Šepić

Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2017. godine			
Naziv institucije: Unsko-sanski kanton			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	11.099.264	9.252.643	119,96
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	6.376.884	4.841.198	131,72
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	4.663.688	4.318.878	107,98
4.Kratkoročni plasmani			
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara	1.705	1.705	100,00
8.Kratkoročna razgraničenja	56.987	90.862	62,72
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	183.632.295	198.207.045	92,65
9. Stalna sredstva	256.507.143	267.189.254	96,00
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	95.048.668	92.636.915	102,60
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	161.458.475	174.552.339	92,50
12.Dugoročni plasmani	15.140.000	15.140.000	100,00
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	15.140.000	15.140.000	100,00
15.Vrijednosni papiri	1.521.350	1.521.350	100,00
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	1.521.350	1.521.350	100,00
18.Dugoročna razgraničenja	5.512.470	6.993.356	78,82
UKUPNO AKTIVA (A+B)	194.731.559	207.459.688	93,86
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	97.596.483	86.385.783	112,98
19.Kratkoročne tekuće obaveze	34.678.341	29.328.201	118,24
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	8.410.370	3.808.380	220,84
22.Obaveze prema zaposlenicima	30.105.288	30.957.566	97,25
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	24.402.484	22.291.636	109,47
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	65.089.608	74.334.337	87,56
25.Dugoročni krediti i zajmovi	65.089.608	74.334.337	87,56
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	32.045.468	46.739.568	68,56
28.Izvori stalnih sredstava	117.021.796	122.351.818	95,64
29.Ostali izvori sredstava	105.747	105.596	100,14
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	85.082.075	75.717.846	112,3
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	194.731.559	207.459.688	93,86

Ministrica finansija je Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2017. godine odobrila dana 26.03.2018. godine.

**Ministrica
Zlatka Šepić**

Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima		
Period izvještavanja od 1.1. do 31.12.2017. godine		
Naziv institucije: Unsko-sanski kanton		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	185.686.005
2	Prihodi od poreza	158.365.615
3	Neporezni prihodi	21.955.242
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	5.263.716
5	Kapitalni transferi	115
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	101.317
7	Kapitalni primici i transferi (8)	5.013
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	5.013
9	Finansiranje (od 10 do 12)	30.565
10	Primici od finansijske imovine	30.565
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	185.721.583
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	181.061.424
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	125.976.320
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	13.016.511
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	16.006.049
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	24.229.976
20	Kapitalni transferi	449.440
21	Izdaci za kamate	1.383.128
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	873.894
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	873.894
24	Finansiranje (25 + 26)	2.250.579
25	Izdaci za finansijsku imovinu	
26	Izdaci za otplate dugova	2.250.579
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	184.185.897
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	1.535.686
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	4.841.198
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	6.376.884

Ministrica finansija je Konsolidovani izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2017. godine odobrila dana 26.03.2018.godine.

**Ministrica
Zlatka Šepić**